

Gündem

Enerji altyapılarında bilişim güvenliği zorunluluğu	3
EPDK Haziran'da üç CNG satış lisansı verdi	6
Elazığ'da kurulacak 213 MW kapasiteli HES projesinin ÇED raporu görüşe açıldı	7
Yenice HES'e sekiz teklif verildi	7
Bursa'da projelendirilen 60 MW'lık RES projesinin ÇED raporu görüşe açıldı	8
Dörtüyl FSRU için kamulaştırma kararı	9
Marsa Turkey B.V gaz üretim sahasını BOTAŞ şebekesine bağlıyor	9
Fitch, Enerjisa Enerji A.Ş'nin ulusal uzun vadeli kredi notunu AA olarak belirledi	10
YEKA için yeni bir konsorsiyum oluşturuldu	10
GE Türkiye'deki yeni rüzgar türbini kanadı fabrikasında üretime başladı	11
'Türkiye ve İsrail arasındaki çatı anlaşma tamamlanacak'	16

Mehmet Acarla:

"Eksi fiyat teklifi verilen projeler yapılacak ve çalışacak"

Devamı Sayfa 3

Haziran'da 20 HES projesinin lisansı sona erdi

Devamı Sayfa 5

Dünya Petrol Kongresi'nde önemli mesajlar

İstanbul'da düzenlenen 22.Dünya Petrol Kongresi, başarılı organizasyonu ile çok üst düzey katılımcıları ağırladı. Kongrede Türkiye açısından belki de en önemli açıklama, İsrail doğalgazının Türkiye'ye ihracı ile ilgili aşama kaydedilmesi oldu.

(Enerji IQ – 13.7.2017) İstanbul'da 9 Temmuz Pazar günü başlayan Dünya Petrol Kongresi, 13 Temmuz Perşembe günü sona erdi. Üst düzey devlet adamları, dünya enerji piyasasına yön veren şirketlerin üst düzey yöneticileri ve çok sayıda uluslararası delegayı ağırlayan Kongre kadar Kongre dışında gerçekleştirilen ikili ve

heyetler arası görüşmeler de öne çıktı.

Türkiye enerji piyasası ile ilgili en önemli açıklamalardan biri İsrail Enerji . Bakanı Yuval Steinitz'den geldi. Steinitz, "Yıl sonundan önce boru hattının inşasını sağlayacak hükümetler arası çatı anlaşmayı tamamlamaya karar verdik" dedi.

Devamı Sayfa 12

Doğalgazda hisse devirleri ile yeni profil

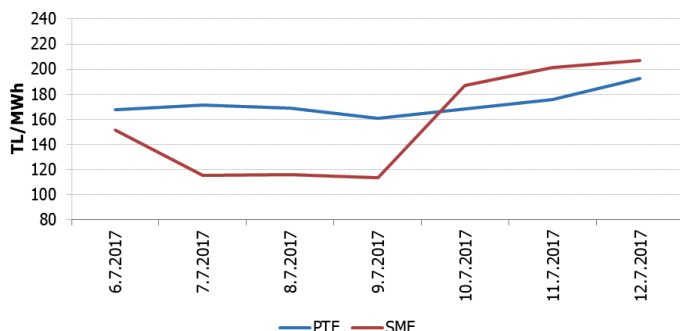
Doğalgaz piyasasının birinci liginde faaliyet gösteren şirketlerde, sene başından bu yana gerçekleştirilen hisse devirleri, Bosphorus Gaz, Kibar Enerji ve Etki Liman FSRU'nun ortaklık yapılarını değiştiriyor.

(Emre Ertürk – 13.7.2017) Elektrik piyasasına göre çok daha az sayıda şirketin ve belli hissedar gruplarının faaliyet gösterdiği doğalgaz piyasasında, bu yılın birinci çeyreğinden itibaren başlayan hisse devirleri ile şirket profillerinde önemli değişiklikler oluyor. Bu yöndeki ilk hisse devri, Mart ayında Aliğa'daki FSRU'yu işleten Etki Liman şirketinde gerçekleştirildi. Kolin Grubu'nun kurarak çoğunluk hissesini elinde bulundurduğu Etki Liman A.Ş'de, %50 oranındaki A grubu hisseyi Kalyon Yatırım Holding devraldı. Koloğlu ailesi B grubu hisseleri, küçük ortak Önal ailesi ise C grubu hisseleri olarak kalan %50'yi paylaştı. Hala

devam eden hisse devir süreçlerinden biri de Kibar Enerji'de yaşanıyor. Kibar Enerji'de Kibar Grubu'na ait %50 hissenin haricindeki %50'ye sahip olan Hency Trading Ltd, Mart ayı sonunda hisselerinin %30'unu ana hissedan Cüneyd Zapsu olan Beykoz Enerji A.Ş'ye devretti. Kısa bir süre önce de Hency Trading, %20 hissesinin Kalyoncu ailesine ait Galleon Construction and Property Ltd. Şirketine devri işlemlerini başlattı. Henüz detayları ortaya çıkmayan ama Türk ve Rus basınında yer alan bir hisse devri de yine doğalgaz ithalatçısı şirketlerden Enerco Enerji ve Avrasyagaz'da bekleniyor.

Devamı Sayfa 2

Elektrik talebinin rekor seviyelerde seyretmesi, ortalama PTF'nin yüksek seyrine devam etmesini sağladı

6 – 12 Temmuz 2017 tarihleri arasında piyasa takas fiyatı, bir önceki dönemin ortalama değeri olan 176,90 TL/MWh'e göre %2.7 oranında azalarak, 172.16 TL/MWh olarak kaydedildi. Bu dönemde ortalama talep, mevsim normallerinin üzerinde seyreden sıcaklıkların sürmesi nedeniyle, bir önceki döneme göre yalnızca %0.4 oranında arttı. Aynı dönemde ortalama hidroelektrik enerji üretimi %9.2 oranında azalırken, rüzgar enerjisi üretimi ise bir önceki döneme göre %35 oranında arttı. Günlük ortalama yenilenebilir enerji üretimi ise, bir önceki haftaya göre yalnızca %1.3 oranında artış gösterdi.

Devamı Sayfa 15 - 16

“Eksi fiyat teklifi verilen projeler yapılacak ve çalışacak”

İzmir’de düzenlenen ve sektör temsilcilerini buluşturan ‘İzmiRüzgar’ toplantılarının üçüncüsüne katılan Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Mehmet Acarla, geçen ay I I bağlantı bölgesindeki 710 MW bağlantı kapasitesi için yapılan yarışmalarla ilgili dikkat çekici açıklamalar yaptı.

(Emre Ertürk – 6.7.2017) İzmirli rüzgar yatırımcılarının ve rüzgar sektörüne ekipman ve hizmet sunan sektör temsilcilerinin bir araya geldiği “İzmiRüzgar” toplantılarının üçüncüsü 6 Temmuz 2017 Perşembe günü gerçekleştirildi. Ege Bölgesi Sanayi Odası’nın Konak’taki merkezindeki yemekli toplantıya, EPDK Elektrik Piyasası Dairesi Grup Başkanı Dr. Refik Tiryaki, Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Mehmet Acarla ve EMTA Enerji Genel Müdürü Orkun Özgencil başta olmak üzere 50’ye yakın sektör temsilcisi katıldı.

Geçen ay sonunda düzenlenen ve eksi değerli tekliflerle rüzgar sektörünün gündemini değiştiren yarışmaların baş aktörlerinden Borusan EnBW Enerji’nin Genel Müdürü Mehmet Acarla, toplantıda yaptığı konuşmada eksi değerli tekliflerin dayanaklarıyla ilgili açıklamalar yaptı.

Almanya’nın köklü enerji şirketlerinden EnBW ile Borusan Holding’in %50’şer pay ile 2009 yılında kurduğu Borusan EnBW Enerji, yenilenebilir enerji sektörünün önde gelen yatırımcılar arasında yer alıyor. Şirketin Genel Müdürü Mehmet Acarla, bugün 770 MW kapasiteye sahip olan portföylerinin, son yarışmalardaki projelere ön lisans verilince 990 MW’a yükseleceğini söyledi.

Acarla, işletmedeki rüzgar santrallerinin toplam kurulu gücünü 360 MW, inşası sürenlerin 48 MW, geliştirme aşamasında olanların ise toplam kurulu gücünü 303 MW olarak açıkladı. Borusan EnBW Enerji’nin portföyündeki 680 MW RES kapasitesi, ihaleler sonucunda ön lisansların alınmasıyla 900 MW olacak.

Rüzgara odaklı bir yatırım stratejisi ile 2020 yılında 1,500 MW kurulu güce sahip

Mehmet Acarla

bir rüzgar portföyü oluşturmayı hedefleyen şirket, jeotermalde de 30 MW kapasiteli bir projeyi hayata geçirmeye çalışıyor.

Yarışmada verilen eksi tekliflerle ilgili ilk kez değerlendirme yapan Mehmet Acarla, sözlerine şöyle devam etti:

“Yatırımlarımızı çok detaylı çalışmalar ve analizlerin sonunda yapıyoruz. Verdiğimiz teklifler, bu çalışmaların sonucunda ortaya çıkan rakamlardır. Yoksa ihalelerin heyecanlı atmosferiyle verilmiş teklifler değildir. 2011 yılında yapılan yarışmalarda, aralarında 5.08 krş/kWh katkı payı olan Mut projemiz de bulunan yüksek katkı paylı projeler kazanmıştık. Bu santral bugün çalışıyor ve kredilerini ödeyerek para da kazandırıyor. Dolayısıyla bu teklifleri, çok iyi bir araştırma ve planlamanın ardından veriyoruz. Eksi fiyat teklifi verilen projeler yapılacak ve çalışacak. Biz hesabımızı iyi yaparız.”

“kWh başına yatırım maliyetleri her iki yılda bir yaklaşık %20 azalıyor”

Rüzgar santrali yatırımlarının maliyetlerinin zamanla düştüğüne dikkat çeken Mehmet Acarla, “kWh başına yatırım maliyetleri her iki yılda bir yaklaşık %20 oranında azalıyor. Maliyetler azalırken verimlilik de artıyor. Bugünkü ihalelerde verilen teklifler, santralin kurulacağı 2-3 yıl sonraki dönemin teknolojisi ve verimliliği dikkate alınarak veriliyor.” dedi.

Maliyetlerdeki düşüşün, Avrupa’daki yatırımların ekonomisini de değiştirdiğini söyleyen Acarla, on-shore yatırımlara göre 2 – 2.5 kat pahalı olan off-shore rüzgar santrallerinin, Almanya’da piyasa fiyatından elektrik satması şeklinde sonuçlanan bir ihaleyi, maliyet düşüşüne örnek olarak gösterdi.

“İlk santraller bugünkü türbin teknolojisiyle yapılsaydı, kapasite faktörleri 10-15 puan daha yüksek olurdu”

Portföylerindeki rüzgar santrallerinin görece yeni ve yüksek verimli türbin teknolojisiye sahip olduğunu söyleyen Mehmet Acarla, Türkiye’de inşa edilen ilk santrallerin ideal lokasyonlarda olmalarına karşın, bugüne göre eski kalan türbin teknolojileri ile verimliliklerinin düşük olduğunu söyledi. Aynı tesislerin bugünkü türbin teknolojisiye sahip olması halinde kapasite faktörlerinin 10-15 puan daha yüksek olacağını söyleyen Acarla, buna rağmen Türkiye’deki ortalama kapasite faktörünün %32-33 ile %22-23 civarında olan Avrupa ortalamasının üzerinde olduğunu ifade etti.

“Küçük ölçekli yatırımcı korunmalı”

Türkiye’de rüzgar sektörünün gelişmesine küçük ölçekli yatırımcıların katkı sağladığını söyleyen Acarla, küçük yatırımcıların

sistemin dışına doğru itildiğine dikkat çekerek, bu ölçekte yatırımcıların koruyacak düzenlemeler yapılması gerektiğini söyledi.

“Finansman bulmak en önemli konu”

Rüzgar santrali yatırımlarının geleceği ile ilgili görüşlerini de paylaşan Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Mehmet Acarla, Türkiye'nin en önemli konusunun finansman olduğunu şu sözlerle ifade etti:

“Rüzgar yatırımları büyük ölçekli yatırımlar. Hem özkaynak koymalısınız, hem de finansman bulmalısınız. Finansman maliyetleri son dönemde yükseldi. Projelerde 12-14 yıl geri dönüş süreleri

söz konusu artık”

Türkiye'deki rüzgar yatırımlarının geleceği için en önemli konulardan birinin, Nisan 2015 döneminde alınan ön lisans başvurularından yanışması yapılmayan yaklaşık 2,300 MW'ın akıbeti olduğunu belirten Acarla, bu ihalelerin yapılması halinde değerli bölgelerde yine eksi tekliflerin verilebileceğini öngördüğünü söyledi.

“YEKA'da ana hedef elektrik fiyatını ucuzlatmak değil, üretimi yerlileştirmek”

Mehmet Acarla, yöneltilen bir soru üzerine, bu ay sonunda son teklifleri verilecek rüzgar YEKA yarışmaları ile ilgili görüşlerini şöyle açıkladı:

“YEKA'da ana hedef elektrik fiyatını ucuzlatmak değil, üretimi yerlileştirmek... YEKA ihalesinde, yarışmalardaki fiyat

yapısını beklemiyorum. Çünkü yerlileşme için yapılacak yatırımların başlangıç maliyetleri yüksek olacak ve bunlar fiyata yansıtacak.”

YEKA modelinde, teknoloji transferi kadar teknoloji dönüşümünün de önemli olduğunu vurgulayan Mehmet Acarla;

“Teknoloji çok hızlı değişiyor. Türbinler 4 MW'ın, kuleler ise 100 metrenin üzerine çıkmaya başladı. Bu fabrikada, muhtemelen halihazırda üretilen bir türbin üretilecek ve iki yıl sonra bu türbin eskিয়েcek. Dolayısıyla teknolojik dönüşüme çok dikkat etmeliyiz. Bu dönüşüm sürecini çok iyi planlamalıyız.”

“Deneyimli bir taahhüt firması olarak know-how sağlıyoruz”

Kısa bir süre önce Sancak Enerji ile toplam 150 MW kurulu güce sahip olacak üç RES için EPC anlaşması imzalayan EMTA Enerji'nin Genel Müdürü Orkun Özgencil, deneyimli bir taahhüt firması olarak sektörün ihtiyacı olan know-how'ı sağlamayı amaçladıklarını belirtti.

Orkun Özgencil

(Emre Ertürk – 6.7.2017) İzmirli rüzgar sektörü temsilcilerini bir araya getiren İzmir Rüzgar Buluşmasının üçüncüsünün sponsorluğunu üstlenen EMTA Enerji'nin Genel Müdürü Orkun Özgencil, toplantıda yaptığı konuşmada teknoloji seçiminin ve yatırımcıların bilgilendirilmesinin önemine değindi.

Enerji piyasasının gelişmesine karşın piyasada know-how eksikliğinin sürdüğünü söyleyen Orkun Özgencil, deneyimli bir taahhüt firması olarak sektörün ihtiyacı olan know-how'ı

sağlamayı amaçladıklarını belirtti. Piyasadaki bilgi ve deneyimin artmasıyla, bugün henüz yeterli ilgi görmeyen biyokütle ve biyogaz gibi yatırımların artacağına dikkat çeken Özgencil, bu yatırımların artmasının enerji ithalat maliyetlerini aşağıya çekeceğini vurguladı.

EMTA Enerji olarak geçtiğimiz Nisan ayında Sancak Enerji ile toplam 150 MW kurulu güce sahip olacak üç rüzgar enerji santrali projesinin kurulumu için EPC sözleşmesi imzaladıklarını hatırlatan Orkun Özgencil, sözleşme kapsamında

türbin tedariki ve kurulumu hariç santrallerin mühendislik, malzeme tedarik, inşaat, montaj, SCADA, haberleşme, test ve devreye alma işlerini üstleneceklerini söyledi.

Orkun Özgencil, Sancak Enerji ile imzaladıkları EPC sözleşmesinin, MW başına teklifle imzalanan ilk anlaşmalar olduğunu da sözlerine ekledi.